

Uzņēmējdarbības vide

Darbaspēks un nodarbinātība

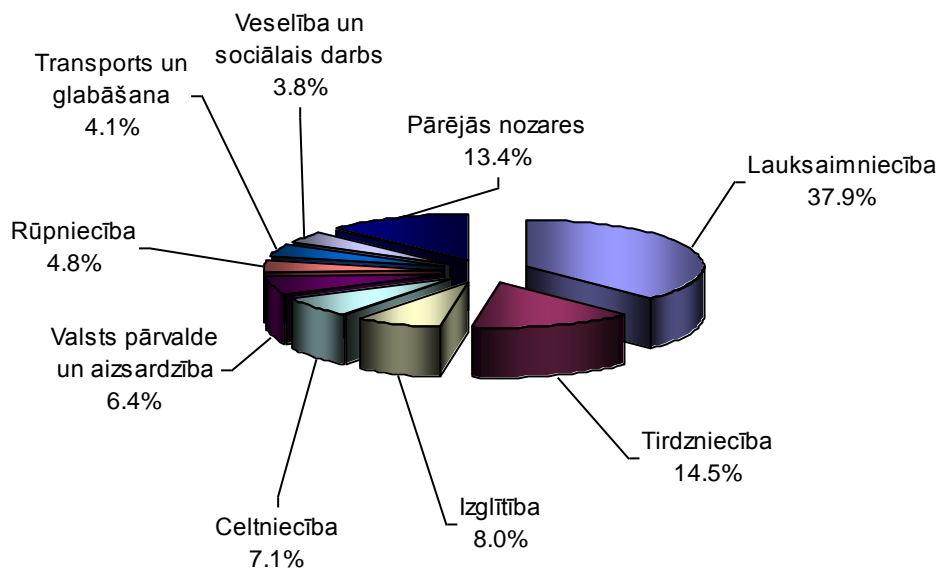
Darba jautājumus Azerbaidžānā regulē Darba likums un vēl citi normatīvie akti. Lai uzsāktu darba attiecības, darba ņēmējam un darba dēvējam ir jānoslēdz darba līgums. Parasti darba līgumu slēdz uz nenoteiktu laiku. Dažos gadījumos (sezonāls darbs, darbs projektos u.c.) darba līgumu var noslēgt arī uz noteiktu laiku.

Darba līgumā var noteikt arī pārbaudes laiku, bet tas nedrīkst pārsniegt 3 mēnešus. Darba nedēļas ilgums ir 40 stundas. Virsstundas ir atļautas tikai noteiktos gadījumos, piemēram, ja darbs saistās ar valsts drošību un aizsardzību, komunālo pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem u.c. Minimālā darba alga ir 93,5 AZN. Apmaksāta atvaļinājuma ilgums – 21 kalendārā diena.

Ārvalstniekiem, kuri vēlas strādāt Azerbaidžānā, ir nepieciešams deklarēt savu dzīvesvietu un saņemt darba atļauju. Darba atļauju izsniedz Valsts Migrācijas dienests. Tās derīguma termiņš ir viens gads, kuru var pagarināt četras reizes. Ārvalstu uzņēmumu pārstāvniecību un filiāļu vadītājiem un viņu vietniekiem darba atļauja nav nepieciešama. Azerbaidžānā nodarbinātiem ārvalstniekiem (filiālēs vai pārstāvniecībās) saistošs Azerbaidžānas darba likums, izņemot tos gadījumus, ja darbinieks ir noslēdzis darba līgumu ārvalstī, kur atrodas darba devējs.

2011.gadā nodarbināto skaits sasniedza 4,4 milj., bezdarbnieku skaits – 250,9 tūkst. Bezdarba līmenis 2011.gadā bija 5,4%.

Nodarbinātie iedzīvotāji procentuālā dalījumā pa saimniecisko darbību veidiem 2011. gadā (%)

Avots: State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan, www.azstat.org

Uzņēmējdarbības formas

Uzņēmuma dibināšanu Azerbaidžānā regulē 2000. gada 1. septembrī pieņemtais Civillikums, Likums par uzņēmumu reģistrēšanu, kas pieņemts 2003. gada 12. decembrī un citi.

Sākot ar 2008. gadu Azerbaidžānā ir ieviesta „vienas pieturas” sistēma, kas atļauj personām, kas ir ieinteresētas uzņēmuma, filiāles un pārstāvniecības atvēršanā un reģistrēšanā, iesniegt visus nepieciešamos dokumentus vienā vietā – Azerbaidžānas Nodokļu ministrijā.

Pārstāvniecība un filiāle

Pēc Azerbaidžānas likumdošanas pārstāvniecība un filiāle ir ārvalstu juridiskas personas struktūrvienības, kurām nav juridiskā statusa. Pārstāvniecībai nav tiesību veikt komercdarbību Azerbaidžānā, tā parasti pārstāv ārvalstu juridisko personu, veic tirgus izpēti un mārketinga funkcijas. Savukārt, filiāle var iesaistīties komercdarbībā, veikt visus vai daļu no ārvalstu juridiskas personas funkcijām.

Ārvalstu juridiskas personas filiāles un pārstāvniecības reģistrāciju veic Nodokļu ministrija, savukārt, ārvalstu fiziskas personas filiāles un pārstāvniecības reģistrāciju – Tieslietu ministrija.

Valsts nodeva par ārvalstu juridiskas personas filiāles un pārstāvniecības reģistrāciju ir 220 AZN (~279 USD).

Akciju sabiedrība

Akciju sabiedrība ir komercsabiedrība, kuras pamatkapitāls sastāv no akciju nominālvērtību kopsummas. Pastāv 2 akciju sabiedrības veidi – atklātā akciju sabiedrība un slēgtā akciju sabiedrība. Slēgtās akciju sabiedrības akcijas ir nododamas trešajām personām tikai gadījumos, kad sabiedrības akcionāri nespēj izmantot pirmpirkuma iespējas vai arī sabiedrība nevar nopirkt akcijas. Ja slēgtās akciju sabiedrības dalībnieku skaits pārsniedz 50, tā ir jāpārveido par atvērto akciju sabiedrību. Atvērtās akciju sabiedrības akcijas ir nododamas trešajām personām bez ierobežojumiem.

Minimālais slēgtās akciju sabiedrības pamatkapitāls ir 2000 AZN (~2533 USD), atvērtās sabiedrības akciju kapitāls – 4000 AZN (~5065 USD). Pamatkapitālam ir jābūt apmaksātam pilnā mērā sabiedrības reģistrācijas brīdī.

Pilnsabiedrība

Pilnsabiedrību dibina divas vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas uz sabiedrības līguma pamata. Pilnsabiedrības biedri atbild personiski ar visu savu mantu pret pilnsabiedrības kreditoriem. Biedri vienlaicīgi var piedalīties tikai vienā pilnsabiedrībā.

Komandītsabiedrība

Komandītsabiedrību dibina viens vai vairāki pilnas atbildības biedri (komplementāri) un viens vai vairāki ierobežotas atbildības biedri (komandīti). Komplementāri biedri nes neierobežoto atbildību pret pilnsabiedrības prasībām, savukārt, komandītu atbildība ir ierobežota ar viņu ieguldījumu apjomu. Juridiska vai fiziska persona var būt komplementārs biedrs tikai vienā komandītsabiedrībā.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību

Sabiedrību ar ierobežotu atbildību var dibināt viena vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas. Katra īpašnieka saistības pret uzņēmumu nosaka ieguldījumu apmērs tajā. Uzņēmuma daļas var brīvi nodot trešajai pusei, ja uzņēmuma statūtos nav noteikts citādi. Augstākā lēmējinstītūcija uzņēmumā ir dalībnieku pilnsapulce.

Avots: *Doing Business in Azerbaijan, 2012* <http://www.bakermckenzie.com/BKDoingBusinessAzerbaijan12/>

Nodokļu sistēma

Azerbaidžānas nodokļu sistēmu regulē Likums par nodokļiem, kas stājās spēkā 2001. gada 1. janvārī.

Uzņēmuma ienākuma nodoklis

Uzņēmuma ienākuma nodokļa pamatlīdzība ir 20%. Ar nodokli apliekamais ienākums ir neto peļņa pēc nodokļu nomaksas. Līguma darbu veicēji naftas nozarē par konkrētu uzņēmuma ienākuma nodokļa likmi (25%-32%) iepriekš vienojas ar valsts iestādēm. Dažkārt uzņēmuma ienākuma nodokļa vietā maksā ieturamo nodokli 5%-8% apmērā. 27% ienākuma nodoklis ir jāmaksā naftas eksportētājiem, kas izmanto naftas cauruļvadu. Taksācijas periods ir kalendārais gads. Deklarācijas par pārno gadu iesniedzamas līdz nākamā gada 31. martam.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Iedzīvotāju ienākuma nodoklim ir noteikta progresīva likme no 0 – 30%. Azerbaidžānas rezidenti maksā nodokli no Azerbaidžānā un ārpus tās robežām gūtajiem ienākumiem, bet nerezidenti - no ienākumiem, kas ir gūti Azerbaidžānā.

Apliekamais ienākums, mēnesī	Nodokļa likme
Līdz 2000 AZN	14%
Virš 2000 AZN	280 AZN + 30%, no summas, kas pārsniedz 2000 AZN

Pievienotās vērtības nodoklis

PVN pamatlikme ir 18%. 0% likme tiek piemērota eksportam, starptautiskiem transporta pakalpojumiem un kravas pārvadājumiem u.c. Ar nodokli netiek aplikti valsts uzņēmumu īpašumi, kas tiek iegūti privatizācijas ceļā, finanšu pakalpojumi, no valsts budžeta apmaksātie un ar masu medijiem (ne reklāmas) saistītie poligrāfijas, rediģēšanas un drukāšanas pakalpojumi (bērnu, mācību grāmatas, citi izdevumi) u.c.

PVN ir jāmaksā visiem uzņēmumiem, kas pārdod preces un pakalpojumus un importē. Par PVN maksātāju jāreģistrējas, ja uzņēmuma apgrozījums 12 mēnešu laikā pārsniedz 150 000 AZN (juridiskām personām) un 90 000 AZN (privātām personām).

Ieturamais nodoklis

	Likme (%)
Dividendes un procenti	10
Peļņas pārskaitījumi mātes uzņēmumam	10
Noma un autoratlīdzība	14

Avots: Doing Business in Azerbaijan, 2012 <http://www.bakermckenzie.com/BKDoingBusinessAzerbaijan12/>, www.taxes.gov.az